

ЧЕДОМИР ЈАНИЧИЋ

СТРАНАЦ

Враћао сам се из једне од својих бесциљних шетњи по месту. Дан је био прљав, лепљиво топао, смеће по удерицама мешало се с телима становништва заспалим у сијести. Загушљив мирис пржене рибе мешао се са киселкастим воњем неопраности и беде. Осим понеког лењог кликтаја галеба и металног одјека музике из транзистора у једној кантини, ништа се више није чуло. Корачао сам тешко и губитнички. Тескоба у грудима. Преда мном су нестајали кућерци у закривљеном низу, периферија се настављала дивљачким колибама разбацаним дуж обале с разапетим мрежама. На мору су, у каменим забранима малих марина, спавале барке и рибарски бродићи. Место је било у ували, а океан на сигурној удаљености присутан само тиркизном пругом на хоризонту. Покуњено сам се враћао својој женици у брлог.

Још издалека, чуо сам Акино запомагање. Извукао сам револвер и потрчао према нашој чатрљи заносећи се на стази од каменчића креде. Улетео сам кроз низове перли на вратима и задихано стао наред једине наше просторије. У њој, обично, осим ситница ничега није било. Асура на поду, комада, две тршчане столице и мали сто. Ђинђуве, моје ствари, Акина огледалца, све побациано по земљаном поду, пратећи неки наш утврђени ред у нареду, слободу случајно спојених бића спремних да првом приликом напусте једно друго. Тако нешто, и не много другачије...

Млади домородац, црн и бакаран као котао, марљиво је радио на Аки не примећујући мој упад. Ака је вриштала, запомагала, знојила се и – уживала! Момак је, очигледно, био веома вешт љубавник; чврсто јој је држао ноге као ручице на трагачама, упињао се дрхтећи гузовима као у трансу и својски је гурао своју и њену тлаку ка врхунцу.

Ака ме је приметила, насмешила се и дала ми знак да ћутим и причекам. После неколико тренутака, испуњених уситњеном дрхтавицом и неподношљивом дреком успаничених мандрила, смирили су се у непомичном, црном и бакарном, преплету. Примопредаја ништавног семена, узалуд избаченог у Акину јалову утробу.

Момак је, затим, устао. Као гимнастичар одупро се рукама и скоковитим замахом из оба колена излетео из Аке у стојећи положај. Поклонио јој се и, по старом племенском обичају, испишао поред ње. Сребрнасти јаки млаз посведочио је да је уживао. Ака је такође чучнула и испишала се шумно и обилно. „Хвала – молим лепо – и други пут” – другим речима, колико је пишање могуће разумети као део племенског бонтона.

Затим су ми обоје пришли. Он је био мало зачуђен али не и изненађен.

– Че – рекла је Ака грлећи момка – ово је Ано!

Револвер ми је још увек био у руци. Свуда по телу лепо ми се одвратан зној, нека црвена тама попала ми је пред очима. Свраб ме је јео под шеширом, у грудима ми је неко бесомучно пумпао смрдљив ваздух. Ано је стајао с млохавом и слинавом справом. Смешио се. Чуђење је нестало с његовог неандерталског лица, покушао је да ми нешто каже. Његово лице и осмех изненада су нестали у беличастом диму. Нисам ни осетио трзај оружја. Ано је сада лежао испружен у својој и Акиној пишаћки са проваљеним лицем.

Звукови ми поново допреше до свести. Ака је вриштала као мајмун.

– Курво – рекох глупо.

– Че! Че! Зашто?! Че! Не! Ано! Не!!! – вриштала је и гребала своје лице прљавим ноктима.

– То је Ано, то је Ано! – пала је на његове груди. Патка му је беживотно висила у страну, као језик мртве животиње.

– Ано? – понових малоумним нежним гласом.

– Ано је мој пријатељ из детињства – једва је долазила до ваздуха од јецаја – Расли смо заједно. Он је ронио, трагао за бисерима за газде, бедна плата... Бедно, али нико није могао да остане под водом као Ано. Ано, Ано!

Било ми га је жао. Заиста нисам хтео да га убијем. Никада никога нисам убио, зашто бих убио овог јадног гњурца. Истина, туцао је моју девојку, али Ака је била курва. Не могу да кажем да то нисам знао. Од чега смо, до ђавола, живели ако не од њеног посла. Сигурно нисам ја радио. Јебига, јебига... Шта ћемо сада?!

– Ано ми је био као брат – она замаука некако одвратно. Насмејао сам се на ту неприличну глупост.

– Смеј се, Че! Само се смеј, али знам да си љубоморан, знам те, Че! Бедан си, бедан... – била је још ружнија када је беснела. Псеће сисе су јој пале, као празни тетрапак. Згужвани бусен загасите црне косе лепој јој се преко лица на којем је стршала њушка с носем приљубљеним уз горњу усну.

– Ано ми је поклонио шкољку која говори језиком океана. Начинио је прстен од јутарње росе и дао ми га када сам одлазила у град. Рекао је: „Ака, ово је прстен нашег племена, он ће те чувати од злих погледа и урока. Када будеш у невољи, принеси га нежно свом лепом лицу! Видећеш, зли духови ће нестати као ружан сан изјутра! Шкољка ће те утешити гласом нашег племена, гласом океана!”

– Прве ноћи су те пробили, Ака – рекох. – Једва си извукла живу главу.

Ака је, заиста, постала курва са дванаест година. Десило се да је прво њено вече било празнично. Град је оргијао, праштали су ватромети, музика се чула свуда по улицама. Чак се и „мадам” куће, у којој је Ака требало да има свој деби, добрано налила и није обратила пажњу на неке пијане госте који су, уз смех и песму, одвели малу на спрат и тамо је готово убили, смењујући се на њој до јутра. Ака је била жилаво живинче. Никада није заборавила своју прву ноћ, али имала је добро срце. Никада се није осветила својим насилним муштеријама. То су били рибари, прости и сурови људи, које је Ака добро разумела. Касније се чак дружила с њима, тражила неке услуге и била чашћавана поклонима, пажњом и скромним напојницама. Ака је волела рибаре. Говорила је да је посао, без обзира на то колико тежак био, једини спас за њено племе које је тонуло у безизлаз алкохола и криминала. Ака, као и цело њено усрано племе, били су бедни и гадни говнари. Ништа више од својих непосредних предака људождера нису имали представу о свету изван њиховог. Није им изгледало нелогично, на пример, што њихово острво није ни на једном туристичком проспекту, шта се ради по околним острвима где се милиони долара сливају од високог туризма, где је чак и пољопривреда посвећена егзотичном цвећу и воћу кудикамо приносија и богатија. Не, ово је острво губитника, пацова у фабрици конзервисане рибе, гњураца који раде са друге стране острва – тамо где су рибарске чатрље, канине и бедни куплераји. Ознојени полицајци и униформисани мачоси служе да би давали пример остатку племена докле се у хијерархији најдаље може доспети. И ништа више. Само смрад.

– Дошао сам на светлоплати океан, на белу пешчану обалу с три палме у предњем плану. Као на фото-тапети у мом војничком клубу – рекох. – Ваљда ниси мислила да сам неки дух или нешто слично, када сам испливао са смећем, зар не Ака? Али, уверавам те, убица нисам. Напротив. Од убијања сам и побегао.

– Знам, Че – рекла је тихо. – Ти си дезертер. Али, погрешно си адресу, Че. Ово је мало прљаво острво где све смрди на рибу. Како је тек грозно тамо одакле си побегао, а? Ево ти прилика да збришеш и одавде. Сада си прави мачо, Че. Убио си гњульца, не-наоружаног и невиног младића који ти се пријатељски смешио.

– Ти не знаш како изгледа новембар, Ака. Новембар, месец умирања и одустајања.

– Не знам, Че. Одлази. Чујем полицијске сирене. Неко је чуо пуцањ. Мораћеш брзо да трчиш. Бежи, Че и збогом.

Ака је стајала још увек гола поред леша. Била је обасјана црвеном измаглицом смираја још једног тешког дана који ће упамтити, којем се неће осветити, јер Ака је била жилаво и паметно живинче. Можда ће чак зауставити потеру. Можда. Била је лепа. Први пут ми се учинила лепом. Најзад, имала је тек седамнаест и била ми је прва утеха. Мој спас.

Осећао сам да је волим док сам клизио према прљавом мору по којем су плутале дугине боје у мутном вечерњем сјају. Чуо сам први пуцањ, највероватније у ваздух, али никад се не зна. Скочио сам у воду и запливао према пучини. Меци су праћали око моје главе. Изгледали су тако невино, као каменчићи које деца бацају у игри. Загњурио сам. Осетио сам да могу дуго, дуго да издржим у топлој тами океанског патрљка, огрезлог у катранској гангрени.

Изронићу када, преда мном, буде све јасно и плаво.

Ако буде потребно, ронићу кроз цео океан...